

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

לפני כבוד השופטת איריס אילוטוביץ' סגל

מבקש

א.ס.

ע"י ב"כ עורך הדין צבי נויאהאוס

נגד

משיבה

ש.ס.

ע"י ב"כ עורך הדין רועי סידי

החלטה

לפניי בקשה לאפשר למבקש לעיין במסמכים שהומצאו למומחה שמונה מטעם בית המשפט. ומהם אותם המסמכים הנמצאים בלב המחלוקת? עיקרם, פרטים על אודות צדדים שלישיים להליך. האם יש להיעתר לכך? מהם השיקולים הנדרשים לעניין, ומהו האיזון הראוי ביניהם? בשאלות אלה יש להכריע.

העובדות הצריכות לעניין

1. הצדדים נישאו במהלך שנת 2005 ולהם שלושה ילדים קטינים. הצדדים נפרדו במהלך שנת 2017 ומאז מתגוררים בדירות נפרדות. המבקש הוא עורך דין ואילו המשיבה מעצבת פנים. הסכסוך בין הצדדים מתנהל בעצימות גבוהה.

2. במסגרת ניהול ההליך הרכושי, מונה ביום 1.5.2019 רואה החשבון, רונן קידר, כמומחה מטעם בית המשפט, לצורך הכנת חוות דעת בנוגע לאיזון הזכויות הסוציאליות של הצדדים ולנכסי הקריירה והמוניטין שבבעלות המשיבה אשר נצברו במהלך חיי הנישואין.

3. הצדדים הסכימו כי מועד הקרע יקבע ליום 5.10.2018.

4. לצורך הכנת חוות הדעת, נדרשה המשיבה להעביר למומחה את כל המסמכים שנדרשו על ידו, ובין היתר, העתק רשימה שמית של לקוחותיה המשותפת עם אימה בעסק וכן, העתק החשבוניות השמיות אשר הנפיקה עבור לקוחותיה (להלן – "המסמכים").

5. המבקש, ביקש לקבל לידי העתק מהמסמכים אותם העבירה המשיבה למומחה לצורך הכנת חוות הדעת.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

6. ביום 18.9.2019 ניתנה החלטת בית המשפט בעניין: **"הנתבעת תעביר למומחה את כלל החומרים שהתבקשו על ידו. בית המשפט מציין ומדגיש כי המדובר בחומרים חסויים אשר אינם עתידיים להתפרסם או חלילה לפגוע בצנעת הפרט של הנתבעת ו/או של לקוחותיה"** [ההדגשות כן ולהלן שלי – א' א' ס'].

7. ביום 25.9.19 העביר בא כוח המשיבה לידי המומחה בלבד את החומרים שהתבקשו על ידו וזאת בצירוף מכתב במסגרתו הורה לו כי **"לאור החלטת כבוד השופטת כי מדובר בחומר שיש עליו חיסיון אבקש כי החומר המועבר אלייך יהא ברשותך בלבד ולא יועבר לצד השני"**. המכתב לא נשלח בד בבד לידי בא כוח המבקש וכך גם לא החומרים שצורפו אליו והועברו למומחה.

8. ביום 20.1.2020 הוגשה חוות דעת המומחה לבית המשפט. לחוות הדעת לא צורפו המסמכים שהועברו לו על ידי המשיבה, אשר כללו, בין היתר, טבלה המפרטת התפלגות של פרויקטים המשותפים לה ולאימה בעסק, לרבות סכומי עסקאות ושמות של לקוחות.

9. במסגרת תשובותיו לשאלות הבהרה מטעם המבקש, הבהיר המומחה כי נמסר לו מטעם בא כוח המשיבה כי **"מדובר בחומר שיש עליו חיסיון ואין להעבירו לצד שכנגד"**. משכך, המומחה לא העביר את החומר שקיבל לידי המשיבה.

10. ביום 10.5.2020 פנה המומחה לבית המשפט בבקשה למתן הוראות, נוכח דרישת המבקש לקבלת העתק מהמסמכים אשר סופקו לו על ידי המשיבה לצורך עריכת חוות הדעת.

11. ביום 27.5.2020 ולאחר קבלת התייחסותם של הצדדים, ניתנה החלטה לפיה: **"לאחר עיון בבקשת התובע ובתגובה לה - בית המשפט לא מצא לשנות מהחלטתו כפי שניתנה ביום 18.9.2019. הבקשה נדונה זה מכבר לגופו של עניין וניתנה החלטה בנושא"**.

12. על החלטה זו הגיש המבקש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי, במסגרתה טען כי המסמכים אותם סיפקה המשיבה לצורך הכנת חוות הדעת נדרשים לו על מנת לבקר את עבודת המומחה. משכך, יש לשנות את החלטת בית המשפט קמא מיום 27.5.2020 ולקבוע, כי החומרים הנדרשים יועברו לעיון המבקש, **תוך הקפדה ושמירה על סודיות המידע** כלפי כל צד שלישי הנוגע בדבר (ראו: רמ"ש 20-06-36607).

13. נוכח הסכמת הצדדים לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות ערעור והוגש ערעור על פיה, בהתאם להוראות תקנה 410 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן – **"התקנות"**), הוחלט לדון בבקשה כבערעור עצמו.

14. ביום 27.8.2020 ניתן פסק הדין של בית המשפט המחוזי, במסגרתו הוחלט לקבל את הערעור באופן חלקי, כך שההחלטה מיום 27.5.2020 תבוטל והעניין יוחזר לבית המשפט קמא לצורך מתן החלטה חדשה כטוב שכלו. בכל הנוגע לאיזון הנדרש בין הצורך לשמור על פרטיותם של צדדים

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

שלישיים לבין הנזק הפוטנציאלי אשר עלול להיגרם למבקש, ציין בית המשפט המחוזי כדלקמן (עמ' 6 לפסק הדין בערעור, שו' 28 ועד לעמ' 7, שו' 2):

"ככל שביהמ"ש קמא סבור כי במקרה דנן אין מקום לחשיפת מסמכים כאלו ואחרים שסיפקה המשיבה למומחה מהטעמים שפירטה המשיבה לפני ביהמ"ש קמא (בין אם מדובר בפגיעה בפרטיותה בין אם מדובר בפגיעה בפרטיות לקוחותיה) וכי אינטרס המשיבה במניעת גילוי המסמכים בפני המבקש גובר על הנזק הפוטנציאלי למבקש שלטענתו נדרש לחומרים על מנת לבחון ולהשיג על מסקנות המומחה בחוות דעתו - יתכבד וינמק את החלטתו".

15. לאחר עיון בפסק הדין של ערכאת הערעור, התבקש המבקש להגיש עמדתו ביחס לסוגית הגילוי והעיון במסמכים מטעם המשיבה, בשים לב לפגיעה אשר עלולה להיגרם לפרטיותם של צדדים שלישיים.

16. ביום 16.9.2020 הוגשה עמדת המבקש במסגרתה עתר למתן צו להגשת סיכומים בכתב בעניין סוגית גילוי המסמכים.

17. ביום 23.9.2020 הוגשה תגובת המשיבה במסגרתה נטען, כי משעה שבערעור נטען כי דווקא עמדת המבקש כי זו שלא הוגשה לתיק כדבעי, אזי, על בית המשפט לבקש לקבל לידיו אך את עמדת המבקש בעניין.

18. ואכן, ביום 15.10.2020 הוגשה לבית המשפט תגובת המבקש, בה נטען כי חרף עבודתו המאומצת של המומחה מטעם בית המשפט, לא היה בה די על מנת להכריע בשאלה העומדת על הפרק, קרי, 'האם על המשיבה והמומחה חלה חובה להמציא לידי התובע כל אסמכתה חשבונאית שנמסרה למומחה'. עוד בתגובתו, טען כי למקרא חוות דעת המומחה לא עולה כל ספק בדבר קיומם של לקוחות אשר היו משותפים הן למשיבה והן לאימה. על כן, ומקום בו לא ייחשף המבקש לכלל פרטי חוות הדעת, יבצר ממנו לבקר את המסקנות אליהן הגיע המומחה וכפועל יוצא מכך, נדרש יהיה לפסול את חוות דעת המומחה לחלוטין.

19. לשיטת המבקש, אין חולק בדבר זכותו לקבל ולעיין בכלל המידע אשר הגיע לידי המומחה וזאת, על מנת להתמודד עם מסקנותיו ולהגיב להן בצורה מלומדת, מושכלת וראויה. מכל מקום, המבקש דרש מבית המשפט להורות למשיבה ולמומחה להעביר לידי בא כוחו את כלל האינפורמציה לרבות האסמכתאות שהתקבלו מטעם המשיבה, ולאחר מכן לקצוב למבקש שהות מספקת לנקיטת הצעדים בהם יבחר לאחר קריאתו ולימודו של החומר.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

20. לאחר עיון בתגובת המבקש ולנוכח חשיבותה של הסוגיה העומדת על הפרק, נקבע כי בטרם החלטה לגופה של בקשה, יגישו שני הצדדים סיכומים בכתב במסגרתם יפורטו טענותיהם בנוגע לסוגיית החיסיון.

תמצית טענות המבקש בסיכומיו

21. ישנה חשיבות לקבל את כל המסמכים אשר הוצגו למומחה וזאת כדי ללמוד על היקף שיתוף הפעולה בין המשיבה לבין אימה, השירות הניתן על ידן ללקוחות המשותפים, ופירוט חלוקת הכנסותיהן. לו כל החומר יגיע לידי המבקש יוכל הוא לבדוק את היקף השותפות ונכסי המוניטין העתידיים, אותם צברה המשיבה במהלך הנישואין בעסק "XXXXXX". בפרט לנוכח העובדה, כי המשיבה ניסתה להסתיר את המסמכים המעידים על קיומה של שותפות במשך זמן רב.

22. המומחה בדק את שווי העסק של המשיבה. במסגרת סעיף 14 לסיכומיו טען המבקש כי בסעיף 2 לפרק י בחוות הדעת: "מפרט המומחה את 'בסיס המידע והנתונים' שעמדו בפניו, לצורך כתיבת הדו"ח שהמציא-ה' 'אסמכתאות' אינן כוללות את מרבית המסמכים שדרש וקיבל מהנתבעת. עפ"י נספח א' לסיכומים. בוודאי שאין בדו"ח פירוט של הקבלות שמסרה לו הנתבעת ואת דפי ההשוואה בין לקוחות הנתבעת ללקוחות אם הנתבעת".

23. המבקש ממשיך ומציין: "כב' בית המשפט מופנה לפסקה 33' לנספח י' לדו"ח המומחה ולסעיף 5 בנספח זה, שם מציין המומחה כי קיימים לקוחות משותפים של הנתבעת ואימה, ודן בסממנים לקיום ואי קיום השותפות בין הנתבעת לאימה. המומחה כותב זאת – תוך הסתרת האסמכתאות והנתונים שנמסרו לו ע"י הנתבעת ואשר הנתבעת דרשה ממנו לא לחשוף בפני, התובע!!!"

24. למבקש זכות לחקור את המומחה ולבקר את חוות הדעת שהוגשה לבית המשפט. המבקש הגיש למומחה שאלות הבהרה מטעמו, כאשר באותו השלב הוא לא ידע על אודות קיומן של אסמכתאות שנמסרו למומחה על ידי המשיבה בחיסיון! רק לאחר כשלושה חודשים, כאשר השיב המומחה לשאלות הבהרה, אז גילה המבקש כי המומחה סמך חוות דעתו על חשבונות ורשימת לקוחות שקיבל מהמשיבה כשהם ביחס לרשימת הלקוחות המשותפים שיש למשיבה עם אימה. המבקש טען, כי במצב כזה, כשיש חומר אשר מוסתר מעיניו, נבצר ממנו לנהל את תביעתו כדבעי.

25. אשר לטענת המשיבה בדבר הפגיעה בפרטיות לקוחותיה, הרי שהמשיבה בעצמה פרסמה את הפרויקטים היוקרתיים של פירמת "XXXXXX", בהם טיפלו המשיבה ואימה במשך שנים בצירוף שמות הלקוחות ושווי הפרויקטים. משכך, אין למשיבה להלין בעניין זה אלא על עצמה שכן כל מטרתה הייתה להתחמק ממתן מידע אמיתי בנוגע להכנסותיה במסגרת השותפות.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

26. טענת המשיבה לפיה המומחה קבע שאין שותפות - היא טענה כוזבת. בחוות דעתו, מנה המומחה מספר מסמכים המעידים על קיומה של שותפות בין המשיבה לאימה. המומחה ציין, כי קיימות העברות כספיות בין המשיבה לאימה וכי ישנם לקוחות ופרויקטים המשותפים להן. חלוקת שכר הטרחה אינה ברורה ואינה נעשית על בסיס אחיד. לנוכח האמור, המשיבה והאם עובדות בצוותא ויש לבדוק את נכסי הקריירה של המשיבה בהתאם.

27. הסרת החיסיון מתחייבת לנוכח עיקרון השקיפות; לנוכח עיקרון תום הלב; ולנוכח זכותו הקניינית של בעל דין למצות את זכויותיו במסגרת הליך צודק. למבקש יש זכות לקבל את כל המידע על נכסי המשיבה, בפרט ביחס לנכסי הקריירה שלה אשר נצברו במסגרת השותפות שלה עם אימה בה עבדה המשיבה מתחילת חיי הנישואין. בתחילה כשכירה ולאחר מכן כעצמאית.

28. חוות דעת מומחה מטעם בית המשפט, צריכה להיכתב בשקיפות מלאה על מנת להגן על בן הזוג מפני סיכול הסיכוי לביצוע איזון משאבים הוגן.

29. מקום בו יחליט בית המשפט שלא להיעתר לבקשה ולא למסור את האסמכתאות הנדרשות אזי, לא יוכל המבקש לחקור כדבעי לא את המומחה מטעם בית המשפט ולא את המשיבה.

תמצית טענות המשיבה בסיכומיה

30. פרטי הלקוחות (שמותיהם וגובה שכר הטרחה אשר שילמו לה) הם חסויים, שכן המדובר בפגיעה קשה בפרטיותם ובהפרת אמון שהמשיבה חבה כלפיהם.

31. המבקש לא ערער על החלטת בית המשפט מיום 18.9.2019 לפיה החומר יועבר אך ורק למומחה, משכך - הפכה החלטה זו לחלוטה.

32. מקום בו חפץ המבקש לחלוק על חוות הדעת, היה עליו להגיש בקשה מתאימה לחקירתו.

33. העברת שמות הלקוחות של המשיבה לרבות קבלות שמיות מהווה פגיעה חמורה שלא לצורך בפרטיותה של המשיבה כמו גם בפרטיותם של לקוחותיה, המהווים צדדים שלישיים שאינם קשורים להליך.

34. אין למשיבה התנגדות להעברת הקבלות השמיות כשהן מושחרות ובכפוף לכך ששמות הלקוחות יימחקו מהן בטרם העברתן למבקש.

35. היעדרות לבקשת המבקש, עלולה להוביל לפגיעה עתידית בהכנסות המשיבה במידה ולקוחותיה יגלו, כי פרטיותם נפגעה. לו הדבר יובא לידיעתם, אזי הם יעדיפו לפנות לבעלי מקצוע אחרים אשר אצלם תשמר פרטיותם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

36. טענת המבקש לפיה מקום בו לא יעיין במסמכים, לא יהיה ביכולתו לבקר את עבודת המומחה, היא חסרת שחר, שכן אין נפקא מינה לעניין קביעת הכנסות המשיבה, מה היו שמות הלקוחות. אין זה רלוונטי אם למשיבה היתה הכנסה מעיצוב הבית של פלוני או מעיצוב הבית של אלמוני דווקא. **מה שחשוב זה היקף ההכנסה.** במסגרת חוות הדעת, המומחה פירט את הכנסות המשיבה במועדים הרלוונטיים על בסיס הדוחות האישיים והדוחות של העסק המורשה אשר דווחו לרשויות המס.

37. כל מטרתו של המבקש זה לפגוע במשיבה על ידי הטרדת הלקוחות כפי שעשה בעבר. המבקש כבר פנה באמצעות חוקר פרטי ללקוחותיה של אם המשיבה, תוך שניסה להקליטם ולקבל מהם אינפורמציה על אודות המשיבה ואימה. אותם לקוחות, פנו לאחר מכן לאם המשיבה והביעו בפניה תרעומת בגין הטרדתם על ידי המבקש.

38. למבקש לא עומדת כל זכות לקבלת מידע הנוגע לאם המשיבה, אשר איננה מהווה צד להליך המשפטי. החברה בבעלותה של אם המשיבה הוקמה שנים רבות בטרם תחילת עבודתה של המשיבה בתחום וללא כל קשר אליה. המשיבה רק נהנתה מהקשר לאימה ולמוניטין אותו צברה במהלך השנים.

39. המבקש לא ביקש שהמומחה יבחן האם קיימת שותפות בין המשיבה לאימה והדבר ממילא לא נכלל במסגרת הצו למינוי המומחה. מעבר לאמור, המומחה ציין בחוות הדעת כי שותפות כאמור איננה קיימת וכי לכל אחת מהשתיים, קרי, המשיבה ואימה - עסק נפרד ועצמאי משלה. לנוכח כל האמור יש לדחות את הבקשה.

דיון והכרעה

40. לאחר עיון בבקשה ובצירופיה, פסק הדין של בית המשפט המחוזי בערעור, בטענות הצדדים כפי שפורטו בהרחבה לעיל, הן במסגרת כתבי טענותיהם והן במסגרת הסיכומים, ולאחר בחינת מכלול השיקולים הנוגעים לעניין, לרבות האיזון הנדרש בין זכותו של צד ג' לפרטיות לבין זכותו של בעל דין לעיון במסמכים אותם הגיש הצד שכנגד - סבורני, במקרה זה, יש לאפשר **"זכות עיון מוגבלת"** במסמכים אותם הגישה המשיבה למומחה לצורך עריכת חוות הדעת. **המסמכים יחשפו אך ורק לעיניהם של בא כוח המבקש והמומחה מטעמו**- והכל כפי שיפורט בהרחבה להלן.

41. המסמכים הנדרשים לעיונו של המבקש, עיקרם רשימת הלקוחות המשותפת של המשיבה עם אימה בעסק והעתק החשבוניות השמיות אשר הנפיקה המשיבה ללקוחותיה.

42. לשון תקנה 134 א' לתקנות קובעת: **"חוות דעת של מומחה מטעם בעל דין או שמינה בית המשפט, תוגש בצירוף רשימת האסמכתאות אשר המומחה הסתמך עליהן בחוות דעתו; אסמכתאות אשר לא ניתן לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת."**

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

43. התקנה הוספה לתקנות סדר הדין האזרחי במהלך תיקון משנת 2002 על מנת לסייע בידו הצדדים ובית המשפט להתחקות אחר הבסיס למסקנותיו של המומחה. התקנה אמנם אינה מצויה בחלק ג'1 לתקנות שעניינו "תובענות בענייני משפחה" אך אין כל סיבה שלא תאומץ גם בבית המשפט לענייני משפחה מכוח הוראת תקנה 258ב(ב) לתקנות. ראו בעניין זה ש.שוחט וד.שאחה, **סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה**, הוצאות מחשבות, תש"ע-2009, עמ' 288: **"על פי תקנה 134 א לתקנות סד"א, חוות דעת של מומחה מטעם בעל דין או שמינה בית המשפט תוגש בצירוף רשימת האסמכתאות אשר המומחה הסתמך עליהן בחוות דעתו. אסמכתאות אשר אי אפשר לאתרן בנקיטת אמצעים סבירים, יצורפו לחוות הדעת. תקנה זו, שיש בה כדי להקל על בית המשפט להתמצא בחוות הדעת ולבחון את נכונותה, ראוי שתאומץ גם בבית המשפט לענייני משפחה"**.

44. בנוסף ראו גם תמ"ש (קריות) 762/07 א' נ. מ.ר' (9.12.2008), שם הביעה כב' השופטת אספרנצה אלון את עמדתה, כי תכלית חקיקתה של התקנה תקפה ביתר שאת בבית המשפט לענייני משפחה **"המקדם כאמור שקיפות מלאה לצדדים וגילוי מסמכים באופן שישפוך אור על הנתונים הכלכליים"**.

45. נקודת המוצא לעניין גילוי ועיון במסמכים דוגלת בגילוי מרבי ורחב ככל הניתן של העובדות הרלוונטיות למחלוקת לצורך חשיפת האמת. נקודת מוצא זו נשענת על העקרונות הכלליים עליהם מושתתת מערכת המשפט, לרבות עיקרון עשיית הצדק ועל הצורך לשמור על האיזון הקיים בין האינטרס הפרטי לבין האינטרס הציבורי ולהבטיח את תקינותה של המערכת החברתית כולה (ב"ש 298/86 **ציטרין נ' בית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין במחוז תל-אביב**, מא (2) 337, 358 (1987); רע"א 1412/94 **הסתדרות מדיציניית הדסה עין-כרם נ' גלעד**, מט (2) 516, 522 (1995); רע"א 6546/94 **בנק איגוד לישראל בע"מ נ' אזולאי**, מט (4) 54, 61 (1995); רע"א 2235/04 **בנק דיסקונט לישראל בע"מ נ' שירי**, פסקה 10 (27.6.2006); רע"א 5806/06 **עוזבון המנוח נמירובסקי מיכאל ז"ל נ' שימקו**, פסקה 6 (13.6.2007)).

46. לצורך גילוי האמת, על בית המשפט לאפשר לכל צד להיחשף למלוא התשתית הראייתית הרלוונטית על מנת להתמודד כדבעי עם הטענות אותן מעלה הצד שכנגד. על בסיס האמור, נקבע ההסדר הדיוני הנוגע לחובתו של בעל דין לגלות ולאפשר עיון במסמכים המצויים בשליטתו ובחזקתו וזאת, על מנת לתרום ליעילות הדיון ולאפשר את ניהול ההליך **"בקלפים גלויים, כאשר כל צד יודע מראש מהם המסמכים שבידי הצד האחר"** (רע"א 4234/05 **בנק המזרחי המאוחד נ' פלץ**, פסקה 6 (14.8.2005); רע"א 4249/98 **סוויסה נ' הכשרת היישוב-חברה לביטוח בע"מ**, נה (1) 515, 520 (1999); רע"א 291/99 **ד.נ.ד. אספקת אבן ירושלים נ' מנהל מס ערך מוסף**, נח (4) 221, 237 (2004)).

47. אשר לבית המשפט לענייני משפחה, נקבע בפסיקה זה מכבר כי יש לכבד את עיקרון השקיפות ולהחיל חובות גילוי מוגברות, נוסף לאלה הקבועות בתקנות סדר הדין האזרחי (בע"מ 8339/06 **פלוני נ' פלוני** (04.01.2007)). הרציונל הניצב בבסיסו של בית המשפט לענייני משפחה מושתת על שקיפות מרבית וגילוי בין הצדדים להליך (תמ"ש (ת"א) 42754-96 **ש.פ. נ' ל.פ.** (09.11.2011)).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

48. מבלי לגרוע מהאמור, חשוב לציין כי שיטת המשפט הישראלית אינה רואה בעיקרון חשיפת האמת ועשיית צדק כעיקרון מחייב ומוחלט ומכירה בקיומם של זכויות, ערכים ואינטרסים נוגדים הראויים אף הם להגנה (ע"פ 5121/98 **יששכרוב נ' התובע הצבאי הראשי**, פסקה 44 (4.5.2006); רע"א 7731/04 **מדינת ישראל-משרד הבריאות נ' עיזבון המנוחה אביטל הלפרין ז"ל**, פסקה 18 (21.6.2007)). כך למשל, ההגנה על זכויות הפרט כמו גם על האינטרס הציבורי נושאת חשיבות עליונה בנסיבות בהן עולה חשש לחשיפה בלתי מוגבלת של ראיות במסגרת ההליך המשפטי.

49. אשר לבקשה מושא החלטה זו, המערבת חשיפתם של מסמכים הנוגעים לצד חיזוני להליך (אם המשיבה), הרי שהנזק האפשרי של פגיעה בפרטיותה הופכת את העניין למורכב ולמעניין יותר.

50. שני הצדדים הפנו בסיכומיהם לפסק דינו של כבוד השופט א' זגורי בעניין תמ"ש (טב')-38691-12-10 **ג.ק. נ' י.ק.** (7.8.2011). המדובר היה בתובענה רכושית אותה הגישה אישה כנגד בעלה, להסרת חיסיון מחשבונות הבנק שלו. עוד ביקשה האישה כי בית המשפט יורה לחברה, אשר נטען כי הבעל הלווה לה כספים משותפים, להמציא לידיה נתונים ומסמכים הקשורים לבעל.

51. בפסק הדין, נטען כי הזכות לפרטיות, חרף היותה זכות חוקתית - אינה בבחינת ערך מוחלט - אלא **בבחינת חיסיון יחסי**, אותו יש לאזן על פי מידת הפגיעה בכל אחד מן האינטרסים המתנגשים (רע"א 1917/92 **יעקב סקולר נ' ניצה ג'רבי**, מז (5) 764, 773 (1993); ע"א 1211/96 **עו"ד יורם ל. כהן מפרק אדאקום טכנולוגיות בע"מ נ' נשיונל קונסולטנטס (נטקונסלט) בע"מ**, נב (1) 481 (1998)).

52. בכל הנוגע לבקשה להסרת החיסיון ביחס לחברה, נטען בפסק הדין, כי כאשר עסקין בחשש לפגיעה בפרטיותו של צד ג', אזי, הופכת ההחלטה בדבר הסרת החיסיון למורכבת יותר. אפנה לסעיף 73 לפסק הדין:

"לאמות המידה המנחות לצורך איזון בין צרכי ניהולו של משפט צדק לבין הצגת חומר מוגן הכרוך בפגיעה בפרטיות, מתווסף שיקול מיוחד כאשר מדובר במידע הנוגע לאדם זר להתדיינות המשפטית המתנהלת. בנסיבות אלה, נקודת האיזון ממוססת לכיוון הוספת משקל להגנה על הפרטיות, והתנאים לפגיעה בה מחמירים במיוחד. יש צורך, מצד אחד, לבסס את הרלבנטיות של החומר המבוקש, את החיוניות שבהצגתו לצורך המשפט, ואת העדרן את חלופות אחרות העשויות ליתן מענה לצורכי ההליך השיפוטי. [...] בירורם של עניינים אלה יקשה בלא שמיעת עמדתו של הצד השלישי בטרם יורה בית המשפט על הצגת מידע מוגן הנוגע אליו".

קביעותיו של כבוד השופט א' זגורי, נשענו בין היתר, על פסק דינה של כבוד השופטת א' פרוקצ'יה בעניין בע"מ 3542/04 **פלוני נ' פלונית** (20.6.2005) בו נקבע כדלקמן (פסקה 14):

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

"במסגרת מלאכת האיזונים בין הערכים המתנגשים יש להבחין בין מידע כלכלי מוגן השייך לבעל דין במשפט, לבין מידע כזה הנדרש מצד שלישי שאינו מעורב בהליך השיפוטי כבעל דין. כאשר המידע הנדרש שייך לבעל הדין, בהתמודדות בין ערך ההגנה על הפרטיות לאינטרס קיומו של הליך שיפוטי תקין, מקבל האינטרס האחרון מישנה משקל, בהיות בעל הדין בעל ענין ישיר בתוצאות המשפט. יתר על כן, מן ההיבט הדיוני, ניתן לברר באמצעות בעל הדין לו שייך החומר את מידת החיוניות שבהצגתו, ולבחון בעזרתו האם עשויות להימצא דרכים חלופיות לבירור עובדות חשובות גם בלא הצגת המסמכים המוגנים עצמם. שונה הדבר כאשר המידע המוגן שייך לצד שלישי שהינו זר להתדיינות. במקרה זה, אין מדובר בבעל דין שיש לו ענין בהליך. לעומת זאת, הפגיעה הכרוכה בהצגת חומר פרטי השייך לו עלולה להיות קשה ומזיקה. לפיכך, מצבים המתירים פגיעה בפרטיות של צד שלישי על דרך הצגת מידע מוגן הנוגע אליו במשפט-לא-לו הם נדירים ויוצאי דופן ביותר. דרישה לגילוי מידע מוגן של אדם שאין לו ענין במשפט תחייב מידת שכנוע רבה בדבר נחיצותו וחיוניותו. אחד המקרים החריגים בהם ניכרת נטייה להתיר הצגת מידע פרטי של צד שלישי היא מקום שבית המשפט שוכנע כי אפשר וקיימת קנוניה בין בעל הדין לבין הצד השלישי וזיקה קרובה בין השניים באופן שניתן לראות את הצד השלישי כמעורב, ולו בעקיפין, בהתדיינות (ע"א 174/88 גוזלן נ' קומפני פריזיאן, פד"י מב(1) 563, 566 (Banker's Trust V. Shapira, (1980) 3 All.E.R 353 ; 566))."

53. בעניין בש"א (כ"ס) 6083/09 א' ס' נ' א' ס' (15.2.2010), נדונה בקשת המבקשת להמצאת עותק מהסכם השותפות שנחתם בין המשיב לבין שותפיו במשרד עורכי דין, לצורך הוכחת טענותיה בדבר מהות זכויותיו של המשיב בשותפות. אפנה לפסקה 6: "הצגת מידע הנוגע לצד שלישי במסגרת משפט המתנהל בין צדדים אחרים, אפשרית בתנאי שאותו מידע חיוני לצורך ניהול המשפט ואיתור האמת ומיועד לתכלית ראויה. במקרה בו מדובר בגילוי העלול לפגוע בפרטיות, יש לבחון אם הפגיעה היא מידתית והכרחית".

54. הנה כי כן, נמצאנו למדים כי קיימת חשיבות עליונה בשמירה על פרטיותם של צדדים שלישיים אשר אינם לוקחים חלק בהליך. ואולם, לצד הצורך לשמור על פרטיותם של צדדים זרים להליך, קיים אף הצורך להבטיח את ניהולו התקין של ההליך בהתאם לעיקרון השקיפות, וזאת, מקל וחומר עת עסקינן בתובענה רכושית בין בני זוג. על כן, סבורני כי המתווה לפיו תתאפשר זכות העיון במסמכים אותם הגישה המשיבה למומחה - בכפוף לכך שמסמכים אלה, יחשפו תחילה, אך ורק לעיני בא כוח המבקש ומומחה מטעמו, מקפל בחובו את כלל האיזונים הראויים הנדרשים תוך שמירה על פרטיותם של צדדים שלישיים, ומנגד הבטחת זכויותיו של המבקש להליך ראוי והוגן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

55. פרט לפסיקה בנושא, אף המחוקק נתן דעתו לעניין, במסגרת תזכיר חוק לתיקון חוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 בעניין שמירת מידע של צדדים שלישיים אותו אוספת הרשות לצורך ביצוע בדיקותיה (להלן - "תזכיר החוק"), אשר פרסמה רשות ההגבלים העסקיים (להלן - "הרשות") ביום 21.11.2016. הרקע לתזכיר החוק, טמון היה ברצון לעמוד בשורה אחת עם רשויות אחרות בכל הנוגע ליישום חובות שמירת הסודיות המוטלות על עובדי הרשות.

56. תזכיר החוק דן בשני נושאים עיקריים, כאשר הנושא הרלוונטי לעניינינו, דן בפרוצדורת גילוי ועיון במסמכים הנוגעים להחלטה אותה קיבל הממונה, ואשר עליה ניתן להגיש ערר לבית הדין להגבלים עסקיים. משעה שהחלטות הממונה מבוססות בעיקרן על מסמכים שהתקבלו על ידי גופים שונים הפועלים בשוק, ואשר עשויים להכיל סודות מסחריים רגשיים, נדרש לוודא ולהבטיח כי אותם סודות מסחריים אכן נשמרים ומאובטחים בצורה מוקפדת וראויה. על כן, במסגרת תזכיר החוק, הוצע לעגן בחקיקה נוהל ולפיו המידע הרלוונטי יעבור אך רק לעורכי הדין והמומחים הכלכליים של העורר ולא לעורר עצמו וזאת - כנגד התחייבותם של עורכי הדין והמומחים לחתום על התחייבות שלא לגלות המידע.

57. בשולי הדברים, יצוין כי אף במישור הדין הפלילי נשמעים קולות הקוראים לאימוצם של הסדרים מיוחדים מתחום הביקורת השיפוטית הנוגעים לאופן גילוי ועיון בראיות חסויות. כך למשל, בכל הנוגע לסוגית המעצרים המנהליים, הן במדינת ישראל והן באזור יהודה ושומרון, נטען כי יש מקום לדון בשאלת מינויו של "פרקליט מיוחד" לצורך הליכים אלה. ומיהו אותו "פרקליט מיוחד"? סמכות זו, מתבססת על הוראות הדין הקנדי במסגרתן נקבע הסדר לעניין מינויו של "עורך דין מיוחד", המתמנה מתוך רשימה של עורכי דין בעלי אישור בטחוני מתאים, אשר יהא זכאי לעיון בחומרים החסויים המוגשים לבית המשפט. "עורך הדין המיוחד" יהווה שותף מלא בהליך, לרבות בחלקים החסויים בפני הציבור ומפני העצור עצמו ויהא רשאי לחקור עדים ולטעון בפני בית המשפט הדין בהליך (Immigration and Refugee Protection Act 2001, Article 83). עוד נקבע, כי תפקידו של "עורך הדין המיוחד" יתמקד בהגנה על עניינו של העצור עת תוצגנה לבית המשפט ראיות שלא בפומבי ושלא בנוכחותו של העצור או בא כוחו ה"רגיל". "עורך הדין המיוחד" לא יחשב כצד להליך המשפטי ולא יתקיימו בינו לבין העצור יחסי עורך דין ולקוח. לצד האמור, נקבע כי החומרים והמסמכים אשר יוחלפו בין "עורך הדין המיוחד" לבין העצור יחסו תחת חיסיון עורך דין לקוח (Article 85.1).

58. הסדר ברוח דומה, הוחל בדין האנגלי במסגרת ה-Anti-terrorism, Crime and Security Act, 2001 ואשר בחלקים הרלוונטיים לדיונינו הוחלף על ידי ה-Prevention of Terrorism Act, 2005. בהתאם להוראותיו של הדין האנגלי, נקבע כי מינויו של "עורך הדין המיוחד" ייעשה לצד ובנוסף למינויו של סניגור רגיל וכי סמכותה של הרשות המנהלית לעשות שימוש בחומרים החסויים תופעל אך ורק בכפוף למינויו של "עורך דין מיוחד" (עמית פרייז ואייל נון "המעצר המנהלי במדינת ישראל ובאזור יהודה ושומרון - הבסיס העיוני, מהות, סדרי דין וסוגיות נילוות" 211-212 (2019)).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

59. מכל מקום, טענה בגין פגיעה בפרטיות של צד שלישי אינה מילת קסם. לא כל אימת שצד להליך יטען, לפגיעה כאמור בית המשפט יורה על חיסיון. ראוי כי בית המשפט ישקול את כלל האיזונים המונחים לפניו, תוך הליך שיפוטי ראוי והוגן, כדי להגיע לחקר האמת. זאת בהתאם לרוח ולשון תקנות 1-5 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט 2018. תקנות אלו, שצפויות להיכנס לתוקף בינואר 2021, נועדו לשנות את נקודת האיזון בין התכליות והאינטרסים המתחרים המונחים ביסודה של ההתדיינות האזרחית כפי שנהגה ערב התקנתן.

60. משכך מצאתי לנכון לאפשר זכות עיון מוגבלת של המסמכים לעת הזאת, לידי בא כוח המבקש ולמומחה מטעמו. יהיה בכך איזון ראוי והולם, ויאפשר גם למבקש באמצעות בא כוחו לקבל תמונה על אודות עסקי המשיבה ולחקור את המומחה על חוות דעתו בצורה המיטיבה, ובד בבד ישמור על פרטיות הלקוחות אשר אינם לוקחים חלק בהליך. מתווה זה ימנע מהמבקש להגיע לצדדים השלישיים ולהטרידם כטענת המשיבה. בשים לב לאיזון הראוי שיש לעשות בין הזכות לפרטיות לבין הזכות לניהול הליך הוגן "בקלפים גלויים".

סוף דבר

61. לנוכח כל האמור, הבקשה מתקבלת בהתאם למתווה של "זכות עיון מוגבלת".
62. בא כוח המבקש יגיש לבית המשפט בתוך שבעה ימים כתב התחייבות ולפיו הוא מתחייב שלא להעביר, לגלות או למסור המסמכים מושא החלטה זו לידי המבקש ולכל צד זר להליך.
63. בתוך שבעה ימים מקבלת כתב ההתחייבות מבא כוח המבקש תעביר המשיבה המסמכים המבוקשים לבא כוח המבקש ולבית המשפט. המסמכים יועברו בעותק קשיח.
64. מזכירות בית המשפט תאפשר רק לשופט ולצוותו עיון במסמכים במסגרת נט המשפט.
65. בתוך עשרה ימים ממועד העברת החומרים לידי בא כוח המבקש תוגש עמדה מטעמו בנוגע למהותם ומשקלם של אותם החומרים.
66. במידה ובא כוח המבקש ירצה לאפשר למומחה מטעמו לעיין בחומר על מנת להתכונן לחקירה - תוגש הודעה מתאימה מטעמו. המומחה שאליו עתיד לעבור החומר יחתום על הודעה שתוגש לבית המשפט, טרם קבלת החומר, לפיה הוא מתחייב לא להעביר את החומר לכל גורם, לרבות המבקש.
67. בתוך שבעה ימים מתום חקירת המומחה שמונה מטעם בית המשפט ישיבו המומחה מטעם המבקש ובא כוח המבקש את המסמכים לידי המשיבה.
68. נאסר על בא כוח המבקש או המומחה מטעמו לצלם, להעתיק או לשכפל בכל צורה שהיא את המסמכים אשר יועברו אליהם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-02-31142 ס. נ' ס.

69. תואיל המזכירות להמציא החלטתי.
70. לנוכח התוצאה אליה הגעתי, אין צו להוצאות.
71. ניתן לפרסום ללא פרטי הצדדים ופרטים מזהים אחרים.

ניתן היום, ב' כסלו תשפ"א, 18 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.

איריס אילוטוביץ' סגל, שופטת